

ITTRA LILL-POPLU TA' ALLA TAL-E.T. MONS. ANTON TEUMA ISQOF TA' GHAWDEX

ITTRA MIFTUHA

AE 07/2021

Gheżież huti saċerdoti, reliġjużi u lajċi,

Dawn l-aħħar ġimghat, l-aħbar tal-allegati abbużi sesswali fid-Djoċesi tagħna qanqlet f'hafna minna uġiġh, rabja, incertezza u sentimenti oħra.

1. Mhux kompitu tagħna li nidhlu fil-merti ta' każijiet partikolari. Inhallu l-Qorti tagħmel l-istharriġ tagħha bir-reqqa, bit-tama li tasal għall-verità tal-fatti. U sakemm din il-verità tohroġ, il-ġudizzji personali li nagħmlu jkunu azzardati, u flok jgħinu jistgħu jxekklu t-tiftix tal-verità.

Imma nhossu dmir tiegħi, bħala ragħaj u missier, li nirrifletti u nistaqsi dwar xi jrid Alla minna, f'din is-sitwazzjoni li qed ngħixu. Fid-dawl tal-Misteru tal-Għid, jien ċert li minn din it-tbatija u mewt Alla jrid jagħtina qawmien u haġja ġdida.

2. Huma hafna daww is-saċerdoti u r-reliġjużi li jaqdu l-ministeru tagħhom b'fedeltà u dedikazzjoni. Imma jista' jigi li whud, minflok ikunu tassew qaddejja għas-servizz tal-bnedmin, jispiċċaw biex jabbużaw minn persuni vulnerabbli. Għad li konxju li kull persuna hija responsabbli għal għemilha u għall-konsegwenzi li għib fuqha, bħala saċerdot u ragħaj, b'qalb muġuġha nitlob maħfra lil daww fostkom li xi darba jew oħra batew abbużi ta' kull xorta fil-kuntest tal-Knisja, lilhom u lill-familjari tagħhom.

3. Flimkien mal-Papa Frangisku nteni bil-qawwa li ebda tip ta' abbuż ma għandu jigi ttollerat fis-soċjetà, inqas u inqas fil-Knisja! Hażin għalih min jagħti skandlu lil wiehed minn dawn iċ-ċekjnin (ara Mt 18:6). Għalhekk neżortakom biex jekk tafu b'xi tip ta' abbuż tirrappurtaw lill-Pulizija. Jekk l-abbuż sar fil-kuntest ekkleżjali jew minn membri li għandhom rwol fil-Knisja, għandu jsir ukoll rapport lill-Kummissjoni tas-Safeguarding.¹ Fejn hemm l-abbuż, is-skiet mhux virtù iżda l-aktar arma adattata għal min irid ikompli jabbuża.

Il-mixja tal-fejqan tal-vittima titlob li ssir ġustizzja u li min jabbuża jpatti għall-għemil hażin tiegħu. Il-proċess tal-fejqan jitlob ukoll li min jigi abbużat jidhol f'mixja ta' terapija u support psikoloġiku. Għal dan il-għan ġie mniedi *helpline* konness mas-Safeguarding of Minors –

Gozo,ⁱⁱ biex il-vittmi u l-familjari taghhom jistgħu jsibu s-sapport psikoloġiku li għandhom bżonn.

4. Is-Safeguarding of Minors – Gozo, fid-Djoċesi tagħna, qed tagħmel xogħol siewi hafna u permezz ta' korsijiet u inizjattivi oħra tissensibilizza u tgħarraf lill-pubbliku dwar din il-pjaga fis-soċjetà u fil-Knisja. Fost l-oħrajn qed jithejja programm ta' formazzjoni u edukazzjoni litfal biex jagħrfu jindunaw minn qabel u jiddefendu lilhom infushom kmieni minn vjolentaturi possibbli.

Kull meta tinstema' l-aħbar ta' xi tip ta' abbuż fil-Knisja, bir-raġun jibdwex għajnejha ta' hafna minnkom mistoqsijiet bħal: "Għandi nibgħathom lil ibni jew lil binti biex iservu bħala abbatini? Għandi nafdahom b'moħhi mistrieħ għal-lezzjonijiet tal-katekiżmu? Nista' nserrah rasi li ma jiġri xejn jekk nibgħathom għall-ħarġa mal-parroċċa?"; u hafna mistoqsijiet oħra.

5. Jiena ċert li f'din is-sitwazzjoni, Alla jrid li ahna s-saċerdoti, reliġjużi u operaturi pastorali niehdu aktar bis-serjetà l-formazzjoni kontinwa tagħna. Diġà f'dawn l-aħħar xhur, il-Kummissjoni Djoċesana għall-Kleru hadet hsieb thejji programm ta' formazzjoni kontinwa biex ahna s-saċerdoti nkomplu nikbru umanament, spiritwalment u pastoralment. Barra minn hekk, bl-għajnnuna tas-Safeguarding of Minors – Gozo qed jiġi fformulati *policies* ċari biex il-familji li jibagħtu lil uliedhom fl-inizjattivi ekkleżjali jkunu jistgħu jserrhu aktar moħħhom, kemm mill-ambjenti fejn imorru u kemm mill-persuni.

6. Alla jrid li kulhadd isalva (ara 1 Tim 2:4). Filwaqt li hija ċara l-kundanna tal-abbuż, jehtieg noqogħdu attenti biex dejjem nibqgħu nirrispettaw il-persuna anki ta' min jabbuża. Dan jgħodd aktar jekk niftakru li spiss il-persuni li jwettqu abbuż kienu huma stess vittmi ta' xi abbuż. Nifhem ir-rabja li tista' tinholq lejn min jagħmel azzjoni hekk kerha. Izda rridu noqogħdu attenti biex filwaqt li nkunu nippruvaw insalvaw il-vittma tal-abbuż li jkun sar fil-moħbi minn individwu wieħed, ma noholqux vittma oħra din id-darba frott ta' abbuż li jsir bil-miftuħ u b'mod kollettiv. Għalhekk, bħal kull bniedem, anki min jabbuża għandu d-dmir li jhallas għall-għemil hażin li għamel, imma għandu wkoll id-dritt li jingħatalu s-sapport meħtieġ biex jidhol fi proċess ta' konverżjoni u fejqan. Alla ma jridx il-mewt tal-midneb, imma li jikkonverti u jgħix (ara Eżek 18:23).

7. Ir-riċerka turi li l-fejqan tal-vittma jkun aktar shiħ meta min jabbuża, wara li jkun għaraf il-ħażen tiegħu, mhux biss jiehu li haqqu izda fuq kollox jibda proċess ta' konverżjoni u ta' bidla. Jekk lil min jabbuża ma nagħtuhx iċ-ċans li jikkonverti, jaf inkunu qed nirrepetu fuqu dak li għamel hu fuq haddiehor!

8. Fil-kuntest ta' każi bħal dawn, jiġini li nistaqsi jekk l-ossessjoni tal-pubblicizzazzjoni tas-seduti tal-Qorti, aktarx iġġustifikata mill-bżonn ambigwu tat-trasparenza, tkunx tassew ta' ġid, mhux biss għas-soċjetà b'mod ġenerali, imma fuq kollox għall-vittmi u għall-familjari tagħhom. Biex il-verità tkun tassew helliesa (ara Ġw 8:32), anki fir-rigward tal-vittma, trid tiġi mwettqa bil-prudenza u bil-karità (ara Efes 4:15). Min jaf ikunx aħjar jekk f'każi simili, l-awtorità assoluta tal-Qorti u l-manija li kollox u dejjem għandu jiġi kkomunikat fil-midja, jiġi

ggwidati mill-esperjenza tax-xjenzi psikoloġiċi, biex tigi mharsa l-ewwel u qabel kollox l-integrità tal-persuna umana?

9. Fl-ahhar nett, kelma minn qalbi lilkom il-ġenituri. Kemm xtaqtu u stennejtu t-twelid ta' wliedkom! Kemm hadtu hsiebhom u habbejtuhom bi mhabba eċċezzjonali sa mill-ewwel ġimghat ta' hajjithom! Dik l-istess heġġa u mhabba tal-bidu kompli haddmuha magħhom sakemm jibqgħu jghixu taħt is-saqaf ta' darkom. Stinkaw biex ikollkom relazzjoni tajba magħhom. Aghmlu l-hin, oholqu klima ta' akkoljenza mingħajr kundizzjoni, u ibnu komunikazzjoni tajba magħhom.

10. Ix-xena ta' Ġesù li jbierek lit-tfal (Mk 10:13-16) hija programm ghalina lkoll – sacerdoti, religjużi u lajċi. Inweghedkom li l-Knisja fid-Djoċesi tagħna ser tkompli timpenja ruhha b'aktar qawwa biex kull tifel u tifla li jghixu fil-gżira tagħna jista' jkollhom esperjenza pożittiva li tghinhom jikbru u jiżviluppaw fi bnedmin u Nsara maturi.

Nitlob fuqkom il-barka ta' Alla.

Mogħtija mill-Kurja tal-Isqof, il-Belt Victoria, nhar it-Tlieta 2 ta' Marzu 2021.

+ Anton Teuma

✠ Anton Teuma
Isqof ta' Ghawdex

KUNTATTI IMPORTANTI

ⁱ Kummissjoni Interdjoċesana tas-Safeguarding, tel. 22470950.

ⁱⁱ Safeguarding of Minors – Gozo, mob. 79553492.